

Taşrada hayvan olmak, taşrada hayvan bakmak...

Dr. Öğr. Üyesi Defne Türker Demir
İKÜ İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

Doğum yerim Ankara. Kırsala dair ilk imgelemim, anneannemin manevi evladının söylediği bir şarkı ile şekillenmiş. Ucu görünmez dar yemyeşil patikalar, uzakta yel değirmenleri, koca ağaçların altından toplanan mantarlar, kırlarda papatyalar, gelincikler. Kısacası doğaya dair 70ler Ankarasında bulunmayan ne varsa o düşen imgelemime, okuduğum çocuk kitaplarının ve dergilerinin görselleriyle de daima zenginleşen. Her yaz tatili öncesinde yalvarırdım ne olur köye gidelim diye. Bizim yok köyümüz. Ancak anlatılan öykülerde var bir köy, hiç gidilemeyen, çocuk hayallerimi süsleyen.

Bundan tam 35 yıl sonra buldum bir köy. Egeye, Akdenize hiç benzemeyen, el değmemiş, turistik tesislerin ve yapay beachlerin betonuyla grileşmemiş. Yeşili kesif, ormanları koca, ağaçları sarı yosun kaplı, tam da çocukken gözümün önünde canlandırdığım gibi. Kurbağaları, ateş böceklerini ilk kez burada yakından gördüm. Koynların incecik kumlu plajlarında, minicik midyeler, deniz salyangozları ve türlü yaşamı barındıran bir deniz karşımda ve bu koynlara dökülen derelerde gamsız yusufluklar, kalabalık su kaplumbağası kolonileri, hatta incecik su yılanları. Dünya- lar benim oldu.

Sokak hayvanlarının durumu

Bu mucizevi köyde ters giden tek bir şey varsa, o da sokak hayvanlarının durumu. İçler acısı. Gidiş geliş ufak tefek katkılar sağlamaya çalışmakla başladık. Besleme derken uyuz tedavisine giriştik. Köpek çok. Sokak köpekleri, çoban köpekleri, av köpekleri, tatilcilerin atıp gittiği markalı köpekler. Köyde veteriner yok. Eczane de yok. İlgilenen hiç yok.

Derken araya covid-19 salgını girdi. Bir yanda daha önce sahip olmadığım bir ek zamana kavuştum, ama öte yanda da zaten bakımsız hayvanlara, insanlar eve kapınca ne olacak diye iyicene bir kaygıdır aldı beni. Düşünüp taşınıp, dernekleşerek en kötü durumdaki köpeklerle bakmak için yer aramaya başladık. İlk verilen yer orman idaresine ait bir tepede. Ancak bölgenin 14. rüzgar türbininin altında olduğu çıktı ortaya. Rüzgar türbinlerinin çok yakınında bulunmak insan ve hayvan sağlığı için olumsuz demeyin. Çünkü bu tepeye ulaşmak da zaten imkansız. Herhangi bir motorlu aracın tırmanmadığı bu bölgeye mandalar bile balçuktan çıkamıyor.

Ardından gittik belediyeye. Dernek merkezi için ihaleye gireceğiz. Belediyeye ait dükkanın ihalesi tam da o gün iptal edildi, ihalesiz bir başkasına kiralandı. "Köpekleri toplayıp ıssız koynlara atmayın, bir yer gösterin biz besleyeceğiz" dedik. Göstermesine gösterdiler. Köyün dışındaki çöplüğü. Hadi dedik ne yapalım, bari çöplüğün altındaki araziye düzenleyelim. Belediyeden hafriyat aracı bekledik günlerce. Bu arada öğrendik ki belediyenin gösterdiği alan belediyeye ait bile değil, orman idaresinin ve o alan da ihaleye çıkmak üzere. Bu sırada belediye, köpek attıkları yeri öğrendiğimizi fark ettiğinden, köpekleri başka köylerin sınırlarına atmaya başladı.

Destek geldi ama....

Yılmadık bu kez de Kaymakamlıktan yardım istedik ve sonunda destek geldi. Jandarmaya ait bir alan tahsis edildi kurduğumuz derneğe. Köpek kulübeleri yerleştirdik, besleme alanlarını hazırladık. Köy halkından destek de kısa sürede geldi. "Köpek yavrusu sen neredesin? Gel al bu yavruları!" şeklinde hesap soran mı dersiniz, "Ben köpeği kışın avda kullanıyorum. Yazın al sen bak!" diye bize vermeye çalışan mı, "Niye köpeğimi besliyorsun? Karnı doyunca sürüye gitmiyor!" deyip sitem eden mi... Bu arada, sahipli köpeklerini sahipsiz diye bize ücretsiz kısırlaştır- tanlar, bizden kendi köpeği için ücretsiz aldığı mamayı ve ilacı bir başkasına parayla satanlar, ölü köpeği kucağı- mızda atıp "göm" diyenlere kadar türlü çeşit insan tanidik bu macerada.

Biz her gün bir diğer ilçedeki veterinerine kanserli, kırıklı, kazalı, kısırlaştırma amaçlı köpek taşıyaduralım, bir gün bir köy sakininden gelen bir telefon, bizim arazideki köpek yavrularının anayola döküldüğünü haber verdi. Gün batımında yol kenarlarında çıktığımız köpek yavrusu avı çok acıttı içimizi. Minibüs ağır biçimde seyir halindeyken bulabildiğimiz köpek yavrularını kapıdan-camdan araca doldurmaya çalışmak... Adeta 101 Dalmaçyalı öyküsünden bir kare. Ama bu yavrular cins değil, kürk yapmaya yaramaz. Bizim de amacımız öldürmek değil, yaşatmak. Yine de biz diyelim onlara 101 Bizimköylü veya 101 Taşralı. Ertesi gün araziye döndüğümüzde de bir sürpriz daha bekliyordu bizi, alanın çevresindeki tellerde aniden oluşmuş kocaman kesikler... Birileri yavrular çıksın, yollara düşsün, ezilip ziyan olsun diye telleri kesmiş.

Dönemin belediye başkanıyla, taciz, zimmete para ge-

çirme ve rüşvet sebepleriyle kendisi hapse düşmeden önce son bir temasımız daha oldu. Yine görünmeyen eller bu kez de benim köpeğimin zincirini çözünce, yemek yediği restoranda duruma kaygılandığı için üşenmeyip numaramı bulup beni arayan belediye başkanı, derneği kapatmakla tehdit edip, finansörün çoktan ödediği ameliyatlar için, belediyenin kasasında var olup kullanılmayan fonun üstüne, bir de bizden nakit talep etti. Köyde saçma ile yaralanan köpek çok, el-insaf bari kurşun atmanın gariplere deyinince de "bizim köyde öyle şey olmaz yanıtını" verdi.

Bir süre daha sıktık dişimizi. Her gün veterinerine 40 km git-gel hayvan taşıdık. Taşra veterinerinin müdahale edemediği ciddiyetteki vakaları veya sahiplendirilecek olanları İstanbul'a taşıdık. Sonunda yıldı. Derneği kapattık. Köyden de sıklığımız sınırlı, sakinlerinden de. Bıraktık köye gidip gelmeyi. Şimdi o zamanları bilenler, "hala bakıyor musunuz köpeklere" diye sorarsa, "bıraktık o işleri" diyorum, sanki geçmişte yaptığım bir kusurmuş, bir cürümmüş gibi. Acele ekliyorum, "sadece kendi köpeklerime bakıyorum". Taşrada köpek bakacak kadar insan sever değilim ben.

